Στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου (Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Μαρτίου, 2017

(Λουκ. α' 24-38)

Ὅπως ὁ ἥλιος καθρεφτίζεται στά καθαρά καί διαυγή νερά, ἔτσι κι ὁ οὐρανός στήν καθαρή κι ἁγνή καρδιά.
Τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι πανταχοῦ παρόν κι ἀναπαύεται σέ πολλά σημεῖα τοῦ ἀχανοῦς σύμπαντος. Τό μέρος ἐκεῖνο ὅμως ὅπου ἀγαπάει κι ἐπιθυμεῖ περισσότερο ἀπ᾽ ὅλα νά κατοικεῖ, εἶναι **ἡ ἁγνή καρδιά τοῦ ἀνθρώπου**. Ἐκεῖ εἶναι τό πραγματικό Του ἐνδιαίτημα, ἡ κατοικία του. Ὅλοι οἱ ἄλλοι τόποι εἶναι ἁπλά τό ἐργαστήριό Του.
Ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου δέ μένει ποτέ ἄδεια. Πάντα ὑπάρχει κάτι νά τήν καλύψει: ἡ καθαρότητά της.
Κάποτε, γιά κάποιο διάστημα, **τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου τή γέμιζε μόνο ὁ Θεός**. Τότε ἡ καρδιά ἦταν καθρέφτης τοῦ κάλλους τοῦ Θεοῦ, ἕνας ὕμνος καί μιά δοξολογία γιά τό Θεό.
Ὑπῆρχε ἕνας καιρός πού ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου βρισκόταν πραγματικά στά χέρια τοῦ Θεοῦ, ἀπαλλαγμένη ἀπό κίνδυνο. Ὅταν ὅμως ὁ ἄνθρωπος μέ τήν παραφροσύνη του πῆρε τά πράγματα στά δικά του χέρια, τήν καρδιά του τήν κυνήγησαν πολλά ἄγρια θηρία. Κι ἀπό τότε ξεκίνησε **ἐσωτερικά μέν ἡ δουλεία τῆς ἀνθρώπινης καρδιᾶς, ἐξωτερικά δέ αὐτό πού λέμε ἱστορία τοῦ κόσμου**.
Ἀδύναμος πιά νά κουμαντάρει τήν καρδιά του ὁ ἄνθρωπος ἀναζήτησε στήριξη στά ἔμψυχα ὄντα ἤ καί στά ἄψυχα πράγματα πού τόν περιέβαλαν. Ὅ,τι κι ἄν βρῆκε ὁ ἄνθρωπος ὅμως γιά νά στηρίξει καί νά ἐνισχύσει τήν καρδιά του, ἀποδείχτηκε πώς αὐτό τήν τραυμάτιζε καί τήν πλήγωνε μόνο.
Καϋμένη καρδιά τοῦ ἀνθρώπου! Αἰχμαλωτίστηκες ἀπό πολλά πράγματα πού δέν εἶχαν καμιά δικαιοδοσία σέ σένα, καμιά ἐξουσία πάνω σου. Βρέθηκες σάν τό μαργαριτάρι ἀνάμεσα σέ χοίρους. Πόσο σέ σκλήρυνε ἡ μακροχρόνια δουλεία, πόσο σέ σκότισε τό μαῦρο σκοτάδι ὅπου κινεῖσαι! Ὁ Θεός ὁ ἴδιος κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό γιά νά σ᾽ ἐλευθερώσει ἀπό τή δουλεία, νά σέ γλιτώσει ἀπό τό σκοτάδι, νά σέ θεραπεύσει ἀπό τή λέπρα τῆς ἁμαρτίας σου, νά σέ ἀναλάβει ξανά στά δικά Του χέρια!
Ἡ ἔλευση τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο κι ἡ πορεία Του ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους εἶναι ἡ πιό θαυμαστή κι ἀνυπέρβλητη ἔνδειξη τῆς ἀγάπης Του γιά τόν ἄνθρωπο. Εἶναι ὁ εὐαγγελισμός, ἡ εὐχάριστη εἴδηση τῆς ὕψιστης χαρᾶς γιά τήν καθαρότητα τῆς καρδιᾶς καί τό πιό ὀλέθριο γεγονός γιά τήν ἀκαθαρσία της.

Τήν ἔλευση τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο θά τήν παρομοιάζαμε μέ τήν ἐμφάνιση πύρινου στύλου στά σκοτάδια τῆς ἀβύσσου. Ἡ εἴδηση γιά τήν ἔλευσή Του ξεκίνησε μέ ἕναν ἄγγελο καί μιά κόρη παρθένο, μιά συνομιλία πού ἔγινε ἀνάμεσα στήν οὐράνια καί τήν ἐπίγεια ἀγνότητα.
Ὅταν ἡ ἀκάθαρτη καρδιά συναντιέται μέ μιάν ἄλλη, ἐπίσης ἀκάθαρτη, θά προκύψει σύγκρουση. Ὅταν ἡ ἀκάθαρτη καρδιά συναντιέται μέ μιάν ἄλλη, καθαρή καρδιά, πάλι θά ᾽χουμε σύγκρουση. Μόνο ὅταν ἡ καθαρή καρδιά συναντηθεῖ μέ μιάν ἄλλη καθαρή ἔχουμε χαρά, εἰρήνη καί εὐφροσύνη.
Ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ εἶναι ὁ πρῶτος ἀγγελιοφόρος τῆς εὐχάριστης εἴδησης γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Τό θαυμαστό γεγονός τοῦ Θεοῦ γιά τή λύτρωση καί τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δέ θά μποροῦσε νά συμβεί χωρίς νά φανεῖ ἡ θαυματουργή ἐνέργεια καί δύναμή Του. Ἡ πρώτη ἀπ᾽ ὅλους τούς ἀνθρώπους πού ἄκουσε τή σωτήρια αὐτή εἴδηση ἦταν **ἡ πάναγνη Παρθένος**. Καί τήν ἄκουσε μέ φόβο, μέ δέος. Ὁ οὐρανός καθρεφτιζόταν στήν ἁγνή καρδιά της ὅπως ὁ ἥλιος στά καθαρά καί διαυγή νερά. Στήν καρδιά της ὁ Κύριος καί Δημιουργός τοῦ νέου κόσμου καί ἀνακαινιστής τοῦ παλαιοῦ, ἐπρόκειτο νά γείρει τό κεφάλι Του καί**νά δανειστεῖ σάρκα ἀπό τή σάρκα της**.

Τό εὐαγγέλιο τοῦ Εὐαγγελισμοῦ λέει: «*Μετά δέ τάς ἡμέρας ταύτας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνή αὐτοῦ καί περιέκρυβεν ἑαυτήν μῆνας πέντε, λέγουσα ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τό ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις*» (Λουκ. Α΄ 24-25).

Ποιές μέρες ἐννοεῖ ὁ εὐαγγελιστής; Τίς μέρες πού θά προηγοῦνταν τῆς μεγάλης μέρας πού θά γεννιοῦνταν ὁ Κύριος Ἰησοῦς. Ἡ μέρα πού θά ἐκπληροῦνταν ὅλες οἱ προφητεῖες, ὅταν θά φτάναμε στό πλήρωμα τοῦ χρόνου πού προφήτευσε ὁ Δανιήλ, τότε πού ἡ ἄρρωστη ἀνθρώπινη φύση στέναζε μαζί μέ τήν ἐπίσης ἄρρωστη δημιουργία, γιατί ἀνέμεναν τή σωτηρία ὄχι πιά ἀπό ἄνθρωπο ἤ ἀπό κάτι φυσικό, ἀλλά ἀπό τόν ἴδιο τό Θεό. Τότε λοιπόν, «μετά τάς ἡμέρας ταύτας», συλλαμβάνει ἡ Ἐλισάβετ, ἡ σύζυγος τοῦ Ζαχαρία.

Τί σχέση ἔχει ἡ στείρα Ἐλισάβετ μέ τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου; Ἡ Ἐλισάβετ σχετίζεται μέ τό σχέδιο τῆς σωτηρίας, ἐπειδή θά γεννοῦσε τόν Πρόδρομο τοῦ Σωτήρα μας, ἐκεῖνον πού θά προπορευτεῖ γιά νά ἀναγγείλει τήν ἔλευσή Του. Ἡ ἡλικιωμένη καί στείρα γυναίκα θά γεννοῦσε τόν κήρυκα τῆς σωτηρίας, ὄχι τό Σωτήρα. Εἶναι μιά πιστή εἰκόνα τοῦ παλιοῦ κόσμου πού ἦταν γερασμένος. Φαντάζει σάν τό ἀφυδατωμένο, γέρικο καί μαραμένο δέντρο, πού στάθηκε ὅμως ἱκανό θαυματουργικά γιά νά βγάλει φύλλα πού προοιωνίζουν τόν ἐρχομό τῆς ἄνοιξης, ἔστω κι ἄν τό ἴδιο δέν μπορεῖ νά καρποφορήσει.

«*Τάς ἡμέρας ταύτας*», ὅπως κι ὅλες τίς μέρες, ἡ στείρα γυναίκα ἔνιωθε ντροπή γιά τή στειρότητά της, ντροπιασμένη ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων. Τί νόημα εἶχε ὁ γάμος

ἐφόσον τό ζευγάρι παρέμενε ἄτεκνο; Ἄν ὁ ἴδιος ὁ παράδεισος μπορεῖ νά γίνει τόπος πειρασμοῦ καί θλίψεων γιά τόν ἄτεκνο, τί νά ποῦμε γιά τή γῆ; Τό κάθε μέλος τοῦ ἄτεκνου ζευγαριοῦ ἀποδίδει τήν ντροπή στό ἄλλο. Τό καθένα τους φαίνεται στό ἄλλο σάν μιά καταπράσινη συκιά ἀλλά χωρίς σύκα. Στά βάθη τῆς ψυχῆς τους νιώθουν ἀπόβλητοι. Καί τό χειρότερο καί πιό πικρό γι᾽ αὐτούς –κάτι πού γίνεται καί σήμερα– εἶναι ὅτι κάποια στιγμή ὑποψιάζονται ὁ ἕνας τόν ἄλλο καί τόν κατηγορεῖ ἐνδόμυχα γιά λαγνεία καί ἀκαθαρσία. Ἀρχίζουν νά βλέπουν τό γάμο σάν νομιμοποίηση τῆς λαγνείας καί κυρίως μάλιστα ὅταν δέ γνωρίζουν τό Θεό καί δέ νιώθουν πάνω τους τό εὐεργετικό Του χέρι.

***

Ἔτσι τ᾽ ἄτεκνα ζευγάρια συνήθως δέν εἶναι μακρόβια κι ἡ χαρά τους εἶναι περιορισμένη. Τίποτα δέν εἶναι τόσο ἀπογοητευτικό στόν κόσμο ὅσο οἱ ἀνεκπλήρωτες ἐπιθυμίες, ἀκόμα κι ἄν ὅλα τ᾽ ἄλλα τά ᾽χουν πλούσια. Ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ «*αὐξάνεσθε καί πληθύνεσθε*» (Γεν. α' 28) εἶναι σάν ἕνα βουνό πού στέκεται μπροστά στό ἄτεκνο ζευγάρι, ἔστω κι ἄν δέν τό συνειδητοποιοῦν. Ἴσως νά μήν τό κατανοοῦν ἐπειδή εἶναι ἀμαθεῖς, τό νιώθουν μέ τήν καρδιά τους ὅμως, τό αἰσθάνονται, γιατί εἶναι σάν μιά ἀνεξίτηλη σφραγίδα πού σφραγίζει κάθε ἀνθρώπινη ψυχή, ὅπως κι ὅλες οἱ βασικές ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Τή θλίψη πού νιώθουν τά ἄτεκνα ζευγάρια τή συναντᾶμε πολλές φορές στήν Ἁγία Γραφή ἀλλά καί στή σύγχρονη πραγματικότητα, σέ ζευγάρια κάθε ἡλικίας.

«*Τάς ἡμέρας ταύτας*», ὅμως ἔγινε ἕνα θαῦμα. Ἡ Ἐλισάβετ, ἄν καί προχωρημένη στήν ἡλικία, συνέλαβε. **Πῶς γίνεται αὐτό; θά ρωτήσουν ὅλοι ἐκεῖνοι πού βλέπουν ἐπιφανειακά καί λογικά τά πράγματα**, ἐκεῖνοι πού γλιστρούν ἐπιπόλαια πάνω στά φαινόμενα, ὅπως ἐκεῖνος πού γλιστράει πάνω στόν πάγο. Ἀλλά κι ὅσοι πιστεύουν πώς ὁ κόσμος δέ σώζεται μέ κανέναν ἄλλον τρόπο παρά μόνο μέ θεία ἐπέμβαση, ἀκόμα κι ἐκεῖνοι γυρίζουν ἀλλοῦ τό κεφάλι τους κι ἀρνοῦνται τό θαῦμα, ἀναρωτιοῦνται κι αὐτοί πῶς μπορεῖ νά γίνει αὐτό. Ἄν ὁ Θεός δέν ἦταν ζωντανός καί παντοδύναμος, τότε καμιά ἄλλη ὕπαρξη δέ θά ὑπῆρχε, τίποτα δέ θά γινόταν. Γιά νά γεννηθεῖ ἕνα παιδί δέν ἔχει σχέση ἄν μιά γυναίκα εἶναι καρπερή ἤ ὄχι. Ἀπό τή στιγμή πού πιστεύουμε πώς ὑπάρχει Θεός κι εἶναι παντοδύναμος, ὅλα εἶναι πιθανά.**Ὁ Θεός δέν ὑπόκειται στούς φυσικούς νόμους πού ὁ ἴδιος ἔφτιαξε γιά νά δεσμεύονται οἱ ἄλλοι, ὄχι ὁ ἴδιος**. Δέν ἔφτιαξε τούς φυσικούς νόμους γιά νά περιορίσει τή δύναμή Του, μά γιά νά τούς χρησιμοποιήσει καί νά ἐργαστεῖ τό ἀναγκαῖο ἔλεός Του. Τά μηχανήματα πού φτιάχνει ὁ ἄνθρωπος δέν περιορίζουν τήν ἐλευθερία πού ἔχει νά τά χρησιμοποιήσει μέ τόν ἕνα ἤ τόν ἄλλον τρόπο. Ἔτσι κι ὁ κόσμος πού δημιούργησε ὁ Θεός, μέ τούς φυσικούς νόμους πού ἔθεσε, δέν περιορίζει τήν ἐλευθερία Του νά ἐνεργεῖ μέ τόν ἕνα ἤ τόν ἄλλον τρόπο, σύμφωνα μέ τήν ἀγάπη Του καί τίς ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐκεῖνοι πού ἀποκτοῦν παιδιά δέν τό κάνουν μέ τή δική τους δύναμη, ἀλλά μέ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός εἶναι πολύ προσεχτικός, σέβεται τή ζωή καί τή δίνει ὅπως Ἐκεῖνος νομίζει. **Ἐπιτρέπει τή σύλληψη ὅπου Ἐκεῖνος νομίζει καί δέν τήν ἐπιτρέπει ὅπου νομίζει πώς δέν πρέπει. Γι᾽ αὐτό συμβαίνει καμιά φορά νά βλέπουμε νέα ζευγάρια, πού ἐνῶ ἔχουν ὅλες τίς φυσικές προϋποθέσεις, δέν ἀποκτοῦν παιδιά. Ἀντίθετα ἄλλες φορές βλέπουμε ἡλικιωμένα ζευγάρια πού, παρά τούς φυσικούς νόμους, τεκνοποιοῦν**.

Ὁ Θεός εἶναι ὁ μόνος Κύριος τῆς ζωῆς. Κι ὅπου ὁ ἴδιος θέλει ν᾽ ἀσκήσει τήν κυριότητά Του, ἡ φύση κι ὁ νόμοι της δέν ἔχουν καμιά δύναμη, ἀτονοῦν. Ὅπως τό ἴδιο ἀδύναμοι κι ἀνίσχυροι εἶναι οἱ μάγοι, στούς ὁποίους πολλές φορές καταφεύγουν στεῖρες γυναῖκες γιά βοήθεια ἀπό ἄγνοια, ἐπειδή δέ γνωρίζουν ὅτι ἐκεῖνοι δέν εἶναι ὑπηρέτες καί ὄργανα τῆς θείας δύναμης, ἀλλά τῆς πονηρῆς καί σκοτεινῆς δύναμης τῶν δαιμόνων.
Ὁ ἄνθρωπος περιμένει κάποιο θαῦμα ἀπό τό Θεό. Κι ὅταν ὅμως τό θαῦμα αὐτό γίνει, δέν τό πιστεύει. Ἡ φύση γιά τόν ἄνθρωπο ἔγινε τό δέντρο τῆς γνώσης. Κρυμμένος κάτω ἀπό τή σκιά τῆς φύσης, ἐπειδή εἶναι γυμνός, λαχταρᾶ νά τόν ἐπισκεφτεῖ ὁ Θεός. Κι ἀπό τήν ἄλλη τρέμει καί φοβᾶται τήν ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὁ Θεός δέν τόν ἐπισκέπτεται, παραπονιέται. Ὅταν τόν ἐπισκεφτεῖ, τόν ἀπορρίπτει. Παλιά στόν παράδεισο ὁ Ἀδάμ βρισκόταν ἀνάμεσα σέ δύο δέντρα, τό δέντρο τῆς ζωῆς καί τό δέντρο τῆς γνώσης. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀδάμ βρίσκονται ἐπίσης ἀνάμεσα σέ δυό δέντρα: τό Θεό, πού εἶναι τό δέντρο τῆς ζωῆς καί τή φύση, πού εἶναι τό δέντρο τῆς γνώσης. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ ὑπακοή κι ἡ ταπείνωσή του δοκιμάζονται καί σήμερα ὅπως καί τότε. Ἡ σύνεση τοῦ ἀνθρώπου, ἡ καρδιά κι ἡ θέλησή του πρέπει νά δοκιμαστοῦν. **Χωρίς πειρασμό δέν ὑπάρχει ἐλευθερία, χωρίς ἐλευθερία δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος,** παρά δυό εἴδη πέτρας – ἡ κινητή καί ἡ ἀκίνητη.

Οἱ ἀλήθειες αὐτές εἶναι ἁπλές καί ξεκάθαρες. Ἡ ψυχή δέν μπορεῖ νά κατανοεῖ μέ γήινη ἀντίληψη. **Δέν μπορεῖ ν᾽ ἀποκτήσει ἀληθινή γνώση, γιατί τήν πνευματική της ὅραση τήν καλύπτει σάν μέ σύννεφο ἡ ἁμαρτία** . Ὅλ᾽ αὐτά τά γνώριζε ἡ Ἐλισάβετ, ἡ ἁπλή κι ἀφοσιωμένη ἡλικιωμένη γυναίκα. Ἔτσι δέν ἔνιωσε καμιά ἔκπληξη σάν βρέθηκε μέ παίδι σέ μεγάλη ἡλικία. Γι᾽ αὐτό κι ἀμέσως ἀναφώνησε μέ εὐεξήγητη ἑτοιμότητα γιά τήν ἄκαιρη τεκνοποίησή της: «*Ὅτι οὕτω ἐποίησέ μοι Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις*» (Λουκ. α' 25). Γιατί; Ἡ ἴδια δέν τό ξέρει ἀκόμα κι ἀπό ταπείνωση οὔτε πού τολμᾶ νά τό φανταστεῖ πόσο σπάνιος καί μεγάλος θά εἶναι ὁ καρπός τῆς κοιλιᾶς της. Τίποτα δέν ξέρει γιά τό σπουδαιότατο ρόλο πού θά παίξει στήν ἱστορία τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Δέ γνωρίζει πώς ὁ γιός της θά εἶναι ὁ Προφήτης, ὁ Πρόδρομος καί Βαπτιστής. Ἀγνοεῖ τό βαθύ σχέδιο πού ἔχει ὁ Θεός ὅταν ἔρθει τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, δέν ἀντιλαμβάνεται πόσο μυστικά ἐνεργεῖ ὁ Θεός μέ τούς δούλους καί τίς δοῦλες του. Μυστικά καί ἤρεμα. Τό μόνο πού γνωρίζει εἶναι ἕνας ἁπλός καί συγκινητικός λόγος γιά τή δωρεά πού τῆς ἔκανε ὁ Θεός: «*Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέρες αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τό ὄνειδός μου ἐν*

ἀνθρώποις» (Λουκ. α' 25). Τό θαῦμα τοῦ Θεοῦ τό ἑρμηνεύει σάν σημεῖο τοῦ ἐλέους Του πρός αὐτήν. Κι ἔτσι εἶναι, ἀλλά ὄχι μόνο. Ἄν τό θαῦμα αὐτό τό εἶχε ἑρμηνεύσει ὡς σημεῖο τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ πρός ὁλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος, πού ἦταν στεῖρο καί ἄγονο, θά ἔλεγε αὐτά περίπου: Ἰδοῦ, μέ τό θαῦμα αὐτό ὁ Θεός προετοιμάζει ἕνα μέγιστο θαῦμα, μέ τό ὁποῖο θέλησε ν᾽ ἀποβάλει τήν κατάρα τῆς ἀνθρωπότητας ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων.

***

«*Ἐν δέ τῷ μηνί τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπό τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ᾗ ὄνομα Ναζαρέτ, πρός παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ, καί τό ὄνομα τῆς Παρθένου Μαριάμ*» (Λουκ. α' 26-27). Ὁ ἕκτος μήνας ἀναφέρεται στήν ἐγκυμοσύνη τῆς Ἐλισάβετ, ἀπό τήν ἡμερομηνία πού συνέλαβε τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο. **Γιατί τόν ἕκτο μήνα;** Γιατί ὄχι τόν τρίτο, τόν πέμπτο ἤ τόν ἕβδομο; Ἐπειδή ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε τήν ἕκτη μέρα, μετά τή δημιουργία τοῦ κόσμου ὁλόκληρου. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ ἀνακαινιστής τῆς δημιουργίας.**Ἔρχεται ὡς ὁ νέος Δημιουργός καί νέος Ἄνθρωπος**. Ὅλα ἔγιναν καινούργια μέ Αὐτόν. Στή νέα αὐτή κτίση, ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ πρόδρομος τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἡ πρώτη κτίση, ἡ δημιουργία, ἦταν πρόδρομος τοῦ παλαιοῦ Ἀδάμ. Ὁ Ἰωάννης παρουσιάζει στό Χριστό ὁλόκληρη τήν ἐπίγεια φύση μαζί μέ τόν παλαιό ἄνθρωπο, πού μαζί του μετανοεῖ. Θά παρουσιαστεῖ μπροστά στόν Κύριο ἐκπροσωπώντας ὁλόκληρο τό γένος τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἄνθρωπος πού μετανοεῖ καί κήρυκας τῆς μετάνοιας. Ὁ ἕκτος μήνας, τότε πού ὁ ἀγέννητος Ἰωάννης «*ἐσκίρτησε*» στήν κοιλιά τῆς μητέρας του, ἀπεικονίζει καί τήν ἕκτη ἐποχή πού γεννήθηκε ὁ Χριστός, ἀλλά καί τήν ἕκτη σφραγίδα τῆς Ἀποκάλυψης τοῦ Ἰωάννου (στ' 12).

Ἐν δέ τῷ μηνί τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ **Στό μεγάλο γεγονός τῆς πρώτης δημιουργίας οἱ ἄγγελοι κατέχουν τήν πρώτη θέση**. «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός τόν οὐρανόν καί τήν γῆν*» (Γεν. α' 1). Μέ τή λέξη «*οὐρανόν*» ἐδῶ ὑπονοοῦμε τούς ἀγγέλους, ὅλες τίς τάξεις τῆς οὐράνιας ἱεραρχίας. Ἐδῶ**τώρα, πού ἀρχίζει τό μέγιστο γεγονός τῆς νέας δημιουργίας, πάλι οἱ ἄγγελοι ἐμφανίζονται πρῶτοι**. Ἄγγελος, ὅπως εἶπε ὁ προφήτης Δανιήλ, ὅρισε τό **χρόνο πού θά γεννηθεῖ ὁ βασιλιάς τῶν βασιλέων**. Ἄγγελος, μέ τό στόμα τοῦ προφήτου Ἠσαΐα καί ἄλλων προφητῶν, μίλησε γιά τόν Ζαχαρία τόν ἀρχιερέα τή**γέννηση τοῦ Προδρόμου**. Ἄγγελος τώρα ἀναγγέλει τή **σάρκωση καί γέννηση τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ**. Ὅταν γεννήθηκε ὁ σαρκωμένος Θεός, χορός ἀγγέλων **ἔψαλλε** πάνω ἀπό τό σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ. Κάθε πράξη τῆς δημιουργίας εἶναι χαρά γιά τό Θεό. Καί τή χαρά αὐτή θέλει νά τή μοιραστεῖ μέ ἄλλους. **Ἡ χαρά πού πηγάζει ἀπό πραγματική ἀγάπη, εἶναι τό μόνο ἐπίγειο καί οὐράνιο πράγμα πού δέ λιγοστεύει ὅταν μοιράζεται, ἄν τολμᾶ κανείς νά μιλήσει γιά αὔξηση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πού εἶναι πηγή τῆς χαρᾶς καί τῆς ἀγάπης**.

Ὅταν ὁ Θεός δημιούργησε τούς **ἀγγέλους** στήν πρώτη δημιουργία, τούς ἔκανε ἀμέσως **συμμετόχους** καί **συνεργάτες** Του στίς ἐπόμενες ἐνέργειές Του. Ὅταν ἔπλασε τόν **Ἀδάμ**, τόν ἔκανε ἀμέσως **συνεργάτη Του** στήν εὐθύνη καί τή διαχείριση τοῦ παραδείσου καί ὅλων τῶν δημιουργημάτων Του. Τό ἴδιο γίνεται καί μέ τή Νέα Κτίση. Οἱ ἄγγελοι εἶναι **κήρυκες τοῦ Χριστοῦ**, τοῦ Νέου Ἀνθρώπου. Ὁρίζοντας τή βασιλεία Του ὁ Χριστός ἔκανε ἀμέσως **συνεργάτες Του τούς Ἀποστόλους**, ἔπειτα κι ἄλλους ἀνθρώπους, γιά νά ἐργαστοῦν μαζί Του ὄχι μόνο ὅσο ζοῦνε στή γῆ, ἀλλά καί μετά τό φυσικό τους θάνατο. Στή συνεργασία αὐτή ὁ Κύριος καλεῖ ὥς σήμερα τούς Ἁγίους, τούς Μάρτυρες κι ὅσους ἄλλους κρίνει ἄξιους γιά τό ἔργο αὐτό. **Σέ ποιόν θά πήγαινε ὁ μέγας ἀρχάγγελος Γαβριήλ;** Λέει ὁ **ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος** στήν **ὁμιλία του στόν Εὐαγγελισμό**:

Ἕνας στρατιώτης στάλθηκε γιά ν᾽ ἀναγγείλει τό μυστικό τοῦ βασιλιᾶ. Τό μυστικό αὐτό γνωρίζεται μόνο μέ τήν πίστη, δέν τό ἀγγίζει καί δέν τό ἑρμηνεύει ἡ περιέργεια. Εἶναι ἕνα μυστικό μπροστά στό ὁποῖο πρέπει νά ὑποκλιθεῖ κανείς μέ σεβασμό. Τό βάρος κι ἡ ἀξία του δέν μετριέται μέ ἀνθρώπινα μέτρα. Εἶναι τό μυστικό πού ἑρμηνεύεται μόνο μέ θεία, ὄχι μέ ἀνθρώπινη ἀντίληψη καί κατανόηση.

Σέ ποιόν στάλθηκε ὁ ἀρχάγγελος; *Πρός παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ*. Ὁ μέγας ἀρχάγγελος τοῦ Θεοῦ ἐμφανίστηκε σέ Παρθένο. **Γιατί ὁ πάναγνος Θεός, Ἐκεῖνος πού θά ἐγκαινίαζε τό νέο κόσμο, τή νέα κτίση, ἔπρεπε νά ᾽ρθει ἀπό ἁγνή Παρθένο**. Ὁ νέος κόσμος θά διακρίνεται ἀπό **ἁγνότητα** καί **τιμιότητα**, σέ ἀντίθεση μέ τόν παλαιό κόσμο πού εἶχε γίνει ἀκάθαρτος λόγω τῆς πεισματικῆς **ἀνυπακοῆς** στό Δημιουργό του. Ἡ Παρθένος λειτουργεῖ ὡς εἴσοδος, ἀπό τήν ὁποία ὁ Λυτρωτής θά εἰσέλθει στόν κόσμο πού θά γίνει τό ἐνδιαίτημα κι ὁ χῶρος τοῦ σωστικοῦ ἔργου Του. **Παρθένος, ὄχι γυναίκα**. Ἡ γυναίκα, σέ ὅποιο πνευματικό ἐπίπεδο κι ἄν ἔχει φτάσει, ἀνήκει στόν παλαιό κόσμο, στήν παλαιά κτίση, ἀνήκει στόν ἄντρα της. Δέν εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπό ἐγκόσμιες ἐπιθυμίες καί προοπτικές. Γι᾽ αὐτό κι ἔπρεπε νά βρεθεῖ ὄχι γυναίκα μά παρθένος, **ἡ πάναγνη Παρθένος**, πού εἶχε δοθεῖ ἀπόλυτα μόνο στό Θεό κι εἶχε ἀποξενωθεῖ ἀπό τόν κόσμο. Τέτοια παρθένος φύτρωσε κι ἀναπτύχτηκε στόν παρακμασμένο κόσμο μας σάν κρίνο πού ἀνθίζει σέ κοπρόλοφο, ἀκέραιη κι **ἀνέπαφη ἀπό τήν παρακμή τοῦ κόσμου**.

Ἡ ἐκλεκτή Παρθένος παραδόθηκε ὡς μνηστή στόν Ἰωσήφ, πού ἦταν συγγενής της. **Γιά ποιό λόγο μνηστεύτηκε;** Γιατί ἔτσι οἰκονόμησε ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ, γιά νά προστατευτεῖ ἀπό τόν ἐμπαιγμό ἀνθρώπων καί δαιμόνων. **Ἄν δέν εἶχε μνηστευτεῖ προτοῦ γεννήσει, ποιός ἄνθρωπος θά πίστευε πώς ὁ Υἱός της εἶχε γεννηθεῖ ὑπερφυσικά, χωρίς νά ἰσχύσουν οἱ φυσικοί νόμοι; Ποιός ἐπίγειος δικαστής θά τήν προστάτευε σ᾽ αὐτήν τήν περίπτωση ἀπό τήν ἀκαμψία καί τή σκληρότητα τοῦ νόμου; Ἡ θεία πρόνοια δέν ἤθελε νά θέσει σέ κίνδυνο καί μπελάδες τήν ἐκλεκτή Του, δέν ἤθελε νά βάλει σέ μεγάλους πειρασμούς**

τούς ἀνθρώπους. Ἔτσι οἰκονόμησε νά προστατέψει τήν Παρθένο καί τή γέννηση μέ τή «*μνηστεία*» της. Γράφει ὁ **ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στήν ὁμιλία του στό κατά Ματθαῖον**:

Ἀφοῦ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός ἔκρυψε στήν ἀρχή πολλά πράγματα, κάλεσε τόν ἑαυτό Του Υἱό τοῦ ἀνθρώπου καί δέν ἀποκάλυψε παντοῦ ἀνοιχτά πώς εἶναι ἕνας μέ τόν Πατέρα, γιατί τότε νά ξαφνιαζόμαστε μ᾽ αὐτήν τή μυστικότητα, κατά τήν προετοιμασία τοῦ θαυμαστοῦ αὐτοῦ καί μέγιστου μυστηρίου;

Γιατί τό ὄνομα τοῦ μνήστορος ἦταν Ἰωσήφ; Γιά νά μᾶς θυμίζει τόν ἁγνό καί πάγκαλο Ἰωσήφ πού ἄν καί ζοῦσε μέσα στή φιλήδονη Αἴγυπτο, διαφύλαξε τή σωματική καί πνευματική του Ἁγνότητα. Καί μ᾽ αὐτόν τόν τρόπο διευκολύνει τούς πιστούς στό νά πιστέψουν εὐκολότερα πώς ὁ καρπός τῆς παρθένου Μητέρας τοῦ Θεοῦ ἦταν πραγματικά **ἐκ Πνεύματος Ἁγίου** κι ὄχι «*ἐκ θελήματος σαρκός*».

«*Καί εἰσελθών ὁ ἄγγελος πρός αὐτήν εἶπε· χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετά σοῦ· εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξίν*». Ἡ νέα κτίση εἶναι χαρά γιά τό Θεό καί τόν ἄνθρωπο. Γι᾽ αὐτό κι ἀρχίζει μέ καλές κι εὐχάριστες εἰδήσεις, μέ τόν εὐαγγελισμό. «***Χαῖρε!***». Μέ τή λέξη αὐτή ἀρχίζει τό ἔργο τῆς νέας κτίσης. Εἶναι ἡ πρώτη λέξη, ἡ ἐναρκτήρια, πού ἀκούγεται ἐνῶ ἡ αὐλαία τοῦ μεγάλου ἔργου μόλις ἀρχίζει ν᾽ ἀνοίγεται. Ὁ Γαβριήλ ὀνόμασε τήν Παρθένο «***εὐλογημένη***». **Γιατί;** Ἐπειδή ἡ ψυχή της ἦταν καθαρή σάν τό ἱερό τοῦ ναοῦ, γεμάτη μέ τά ζωοποιά χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, γεμάτη οὐράνια εὐωδία κι ἁγνότητα. Δέν εἶναι εὐλογημένοι ἐκεῖνοι πού ἡ ψυχή τους εἶναι κλειστή γιά τό Θεό καί ἀνοιχτή μόνο γιά τή γῆ, αὐτοί πού ἀποπνέουν μόνο χῶμα, γῆ, ἁμαρτία καί θάνατο. Εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξίν. Ἐκεῖνος πού στέκεται μπροστά στό Θεό εἶναι εὐλογημένος. **Ἀπουσία Κυρίου σημαίνει ἀπουσία εὐλογίας**. **Ἡ ἀπομάκρυνση τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν ἄνθρωπο εἶναι κατάρα. Ἡ παρουσία Του εἶναι εὐλογία. Ἀπό τήν ἀγάπη πού δείχνει ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο εἶναι φανερό, πώς ὁ Θεός δέν ἀπομακρύνεται ποτέ ἀπό τόν ἄνθρωπο, ὅταν ἐκεῖνος δέν ἀπομακρύνεται πρῶτος ἀπό κοντά Του.**

Ἡ ἔλευση τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο φανερώνει τή ἀπεριόριστη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά τόν ἄνθρωπο. Μ᾽ ὅλο πού ὁ ἄνθρωπος ξεμάκρυνε ἀπό τό Θεό, ὁ Θεός εἶναι Ἐκεῖνος πού κάνει τό πρῶτο βῆμα γιά νά προσεγγίσει τόν ἄνθρωπο, νά γεφυρώσει τό χάσμα πού τούς χωρίζει. Τήν ἄβυσσο αὐτήν ἀνάμεσά τους τήν ξεκίνησε μιά γυναίκα. Καί τώρα μιά ἄλλη γυναίκα γίνεται ἡ γέφυρα πάνω ἀπό τήν ἄβυσσο. Ἡ Εὔα ἁμάρτησε πρώτη. Καί μάλιστα αὐτό ἔγινε μέσα στόν παράδεισο, ὅπου ὅλα τήν προστάτευαν ἀπό τήν ἁμαρτία. Ἡ Μαρία ἦταν ἡ πρώτη πού ἀντιστάθηκε στούς πειρασμούς. Κι αὐτό ἔγινε μέσα στό σκοτάδι τοῦ κόσμου, ὅπου ὅλα σέ τραβοῦν στήν ἁμαρτία. Γι᾽ αὐτό κι ἡ Εὔα τόν πρῶτο καρπό πού ἔδωσε στή γῆ ἦταν ὁ Κάιν, ὁ ἀδελφοκτόνος. Ἡ Μαρία ὅμως γέννησε τόν Ἥρωα τῶν ἡρώων πού ὁδήγησε τή γεννιά τῶν ἀδελφοκτόνων, τούς

καρπούς τῆς ἀνυπάκουης Εὔας, μακριά ἀπό τή σκιά τῆς ἁμαρτίας καί τοῦ θανάτου.

«*Ἡ δέ ἰδοῦσα (τόν Γαβριήλ) διεταράχθη ἐπί τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καί διελογίζετο ποταπός εἴη ὁ ἀσπασμός οὗτος*» (Λουκ. α' 29). Τί παιδικότητα! Ἡ Μαρία εἶναι πραγματικά ἕνα παιδί. Ὁ Κύριος εἶπε: «*Ἐάν μή στραφῆτε καί γένησθε ὡς τά παιδία, οὐ μή εἰσέλθητε εἰς τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν*» (Ματθ. ιη' 3). Ὁ κόσμος αὐτός, μέ τούς πειρασμούς καί τίς ἐπιθυμίες του, γερνᾶ γρήγορα τόν ἄνθρωπο. Ἡ παιδική μας ἡλικία εἶναι πολύ μικρή, σύντομη καί στήν ἐποχή μας συντομεύεται ἀκόμα περισσότερο. Ποιός μπορεῖ νά γυρίσει καί νά ξαναγίνει παιδί; Ἡ Μαρία ἦταν παιδί κι ἔμεινε παιδί σ᾽ ὅλη της τή ζωή ἐπειδή ἦταν ἁγνή καί ἀθώα, ἐπειδή εἶχε φόβο Θεοῦ καί ὑπακοή σ᾽ Αὐτόν. Γι᾽ αὐτό κι εἶχε μπεῖ στή βασιλεία τοῦ Υἱοῦ Της προτοῦ ἀκόμα Αὐτός κηρύξει τή βασιλεία Του. Γιατί ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρισκόταν μέσα Της (πρβλ. Λουκ. ιζ' 21).

Ἡ παιδικότητά της τήν ἔκανε νά τρομάξει μέ τήν ἐμφάνιση τοῦ ἀγγέλου. Ἡ παιδική της ἁπλότητα τήν ἔκανε ν᾽ ἀπορήσει, νά διερωτηθεῖ τί νά σήμαινε ὁ ἀσπασμός του. Στή συμπεριφορά της αὐτή δέν ὑπῆρχε τίποτα τό ψεύτικο, τό θεατρικό. Ὅλα ἦταν παιδικά, ἁπλά, ἁγνά, καθαρά κι ἀθώα.

Ὁ μέγας ἀρχάγγελος, ὁ Γαβριήλ, πού παρίστατο στή δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ χρόνου, πού εἶχε τή δύναμη νά διαβάζει τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, κατάλαβε ἀμέσως τήν ταραχή καί τίς ἀνήσυχες σκέψεις τῆς Παρθένου πιό καθαρά ἀπ᾽ ὅ,τι ἐμεῖς βλέπουμε τό σῶμα μας. Εἶδε τήν ταραχή τῆς ψυχῆς της καί τήν καθησύχασε γρήγορα μέ τά ἀγγελικά λόγια του:

«*Μή φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γάρ χάριν παρά τῷ Θεῷ*» (Λουκ. α' 30). Μή φοβᾶσαι, παιδί μου! Μή φοβᾶσαι κεχαριτωμένη κόρη τοῦ Θεοῦ! Μή φοβᾶσαι ὑπερευλογημένη πάνω ἀπ᾽ ὅλους τούς ἀνθρώπους, γιατί ἀπό σένα θά ᾽ρθει ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ σ᾽ ὁλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος! *Μή βοβοῦ, εὗρες γάρ χάριν παρά τῷ Θεῷ!* **Τά τελευταῖα αὐτά λόγια του ἀναιροῦν τούς ἰσχυρισμούς κάποιων δυτικῶν θεολόγων σχετικά μέ τήν «ἄσπιλη σύλληψή» Της, ὅτι δηλαδή ἡ Παρθένος Μαρία γεννήθηκε ἀπό τούς γονεῖς της χωρίς τή σκιά τῆς ἁμαρτίας τοῦ Ἀδάμ. Ἂν ἦταν ἔτσι τά πράγματα, γιατί νά τῆς πεῖ ὁ ἄγγελος ὅτι βρῆκε χάρη στό Θεό;** Ἡ χάρη καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, πού **ὑποδηλώνουν καί τή συγχώρηση**, δίδονται σ᾽ εκεῖνον πού ἔχει ἀνάγκη τό ἔλεος, πού τό ἀναζητᾶ. Ἡ πάναγνος Παρθένος ἔκανε ἡρωικές προσπάθειες γιά νά ὁδηγήσει τήν ψυχή της στό Θεό. Καί στήν ἀνοδική αὐτή προσπάθειά της συνάντησε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ **ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης**, ἐμπνευσμένος ἀπό τή χάρη τοῦ Θεοῦ γιά τήν ἀποστολή τοῦ ἀρχάγγελου Γαβριήλ, ἔγραψε τό ἀκόλουθο σχόλιο γιά τήν Ἁγία Παρθένο:

«Μή φοβοῦ, Μαριάμ, εὗρες γάρ χάριν παρά τῷ Θεῷ», μιά χάρη πού δέν τήν ἔλαβε οὔτε ἡ Σάρα οὔτε ἡ Ρεββέκα. Βρῆκες τή χάρη πού οὔτε ἡ Μεγάλη Ἄννα δέν ἀξιώθηκε

νά βρεῖ. Ἔγιναν κι αὐτές μητέρες, ἀλλά ἔχασαν τήν παρθενικότητά τους. Ἐσύ ὅμως ἔγινες μητέρα, ἀλλά διατήρησες καί τήν παρθενία σου ἀνέπαφη. Γι᾽ αὐτό μή φοβᾶσαι, γιατί βρῆκες χάρη στό Θεό, μιά χάρη πού κανένας ἄλλος ἐκτός ἀπό Σένα δέν ἔλαβε ἀπό τότε πού δημιουργήθηκε ὁ χρόνος.

Ἡ Ἁγνή ψυχή τῆς Παρθένου ἠρέμησε. Καί τότε ὁ φτερωτός ἀρχάγγελος τοῦ Θεοῦ τῆς ἔδωσε τό μεγαλύτερο ἀπό τά οὐράνια μηνύματα: «*Ἰδού συλλήψῃ ἐν γαστρί καί τέξῃ υἱόν, καί καλέσεις τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας καί υἱός ὑψίστου κληθήσεται, καί δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός τόν θρόνον Δαυΐδ τοῦ πατρός αὐτοῦ, καί βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος*» (Λουκ. α'). Ὁ ἀγγελιοφόρος τοῦ Θεοῦ μιλάει καθαρά, μέ λεπτομέρειες. Θά συλλάβεις «*ἐν γαστρί*», λέει, δηλαδή **σωματικῶς**. Τήν ἴδια περίπου ἔκφραση χρησιμοποιεῖ ὁ Ψαλμωδός ὅταν λέει στόν 50ό ψαλμό του (στιχ. 12) «*καί πνεῦμα εὐθές ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου*». Δίνοντας ἔμφαση στό λόγο *ἐν γαστρί* ὁ ἀρχάγγελος, εἶναι σά νά θάλει προκαταβολικά νά μᾶς προφυλάξει ἀπό τίς **πλανεμένες διδασκαλίες τῶν αἱρετικῶν Δοκητῶν** ὅτι ὁ Χριστός τάχα δέν εἶχε πραγματικό σῶμα κι ὅτι δέ γεννήθηκε πραγματικά. Πώς δέν ἦταν δηλαδή πραγματικά καί σωματικά ἄνθρωπος, ἀλλά ἕνα ὁμοίωμά του.

Ἀλλά καί τό ὄνομα **Ἰησοῦς** εἶναι γεμάτο νοήματα. Αὐτό τό ὄνομα ἔφερε κι ὁ γιός τοῦ Ναυῆ, πού ὁδήγησε τούς Ἰσραηλίτες στή γῆ τῆς ἐπαγγελίας, προεικονίζοντας ἔτσι τό ρόλο τοῦ Σωτήρα Ἰησοῦ πού ὁδήγησε τό ἀνθρώπινο γένος στήν πραγματική κι αἰώνια γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τή βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ὅλα τά ὑπόλοιπα πού εἶπε ὁ Ἀρχάγγελος ἀπέβλεπαν σέ μιά προσπάθεια νά πείσει τήν Παρθένο πώς **ὁ γιός της θά ἦταν ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας** . Πώς θά ἦταν Υἱός τοῦ Ὑψίστου. Πώς ὁ Θεός θά τοῦ ἔδινε τό θρόνο τοῦ Δαβίδ καί πώς θά γινόταν παντοτινός βασιλιάς τοῦ οἴκου Ἰακώβ.

Ὅλ᾽ αὐτά βρίσκονταν στό νοῦ κάθε Ἰσραηλίτη, ἀλλά πολύ περισσότερο στό νοῦ τῆς πνευματικά φωτισμένης Παρθένου Μαρίας. Τό μόνο πού ἔμενε τώρα ἦταν ν᾽ ἀποκτήσει συγγενική σχέση μέ τό Μεσσία. **Ὁ Ἀρχάγγελος δέν τῆς τ᾽ ἀποκάλυψε ὅλα σχετικά μέ τόν Κύριο Ἰησοῦ, παρά μόνο ὅσα τῆς ἦταν γνωστά ἀπό τίς προφητεῖες καί κατανοητά ἀπό τήν ἁγία Γραφή**.

Δέν τῆς μίλησε γιά τόν παγκόσμιο καί πανανθρώπινο ρόλο τοῦ Ἰησοῦ, παρά μόνο ὅσα τῆς ἦταν γνωστά ἀπό τίς προφητεῖες καί κατανοητά ἀπό τήν Ἁγία Γραφή. Δέν τῆς μίλησε γιά τόν παγκόσμιο καί πανανθρώπινο ρόλο τοῦ Ἰησοῦ ὡς Σωτήρα ὅλων τῶν ἀνθρώπων καί τῶν φυλῶν. Δέν τῆς εἶπε πώς θά εἶναι ὁ ἱδρυτής τῆς πνευματικῆς βασιλείας, ὁ κριτής ζώντων καί νεκρῶν. Ἀκόμα λιγότερα τῆς φανέρωσε πώς ὁ Υἱός της θά εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τό Ἕνα ἀπό τά Τρία αἰώνια Πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἄν τῆς τά εἶχε πεῖ ὅλ᾽ αὐτά, ἡ ταραχή της θά ἦταν πολύ μεγαλύτερη. **Ἡ παιδικότητα κι ἡ ἁγνότητά Της δέν τήν ἔκαναν καί παντογνώστρια** . Εἶχε

πολλά ἀκόμα νά μάθει ἀπό τό γιό της, τόσο στόν παρόντα χρόνο, ὅταν «*συνετήρει τά ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς*» (Λουκ. β' 19), ὅσο καί στήν αἰωνιότητα. Ὁ Ἀρχάγγελος κινήθηκε πιστά μέσα στό πλαίσιο τῆς ἑβραϊκῆς παράδοσης καί ἀντίληψης. Συγκέντρωσε καί ἔνωσε ὀργανικά ὅλα ὅσα ἦταν σκόρπια στούς προφῆτες (Ἡσ. θ΄ 6-8, ι΄ 16, ια΄ 1, Ἰερ. κε΄ 5, λ΄ 9, Ἰεζ. λδ΄ 24, Ὡσηέ γ΄ 5, Μιχ. ε΄ 4, Ψαλμ. ρλα΄ 11, Δαν β΄ 44 κλπ.). Κι ὅλ᾽ αὐτά τά γνώριζε καλά ἡ Παρθένος. «*Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυίδ ἀλήθειαν καί οὐ μή ἀθετήσει αὐτήν· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπί τοῦ θρόνου σου*» (Ψαλμ. ρλα΄ 11).

Ἡ Παρθένος ἄκουσε τό οὐράνιο μήνυμα καί μέ τήν παιδική της ἁγνότητα ρώτησε τόν ἐπισκέπτη της: «*Πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεί ἄνδρα οὐ γινώσκω;*» (Λουκ. α΄ 34). Τά λόγια αὐτά δέν ἐκφράζουν κάποια δυσπιστία στό ἀγγελικό μήνυμα, ἀλλά τήν καθαρότητα καί τήν ἀθωότητά της. Τί θ᾽ ἀπαντοῦσε κάποιος ἀπό σᾶς σ᾽ ἕνα παρόμοιο μήνυμα πού θά σᾶς ἔφερνε ὁ πιό ἀσυνήθιστος ἐπισκέπτης; Αὐτό πού θά γινόταν στή σίγουρα φοβισμένη καί τρέμουσα καρδιά σας θά ἦταν αὐτό πού ἔνιωσε κι ἡ ἁγνή Παρθένος; Ἐκείνη δέν εἶπε κανένα λόγο παραπανίσιο. Ἄν ἡ ἐρώτησή της ἦταν παραπανίσια γιά τήν ἴδια, δέν εἶναι ὅμως γιά μᾶς. Γιά χάρη μας τό εὐλογημένο πνεῦμα της ἔκανε τήν ἐρώτηση πού ὅλοι μας θά θέλαμε νά κάνουμε, ἀφοῦ δεσμευόμαστε ἀπό τούς φυσικούς νόμους. Γιά νά ᾽χουμε γέννηση, εἶναι ἀπαραίτητος ὁ ἄντρας. Ποῦ λοιπόν εἶναι ὁ ἄντρας ἐδῶ; **Αὐτό εἶναι πού ὅλοι μας θά εἴχαμε ρωτήσει, ἐπειδή ζοῦμε μακριά ἀπό τήν ἐλευθερία πού ἀπολαμβάνει ὁ παντοδύναμος Θεός, ἐπειδή νιώθουμε πάνω μας τό βάρος τῶν φυσικῶν νόμων.** Ἔτσι γιά χάρη μας, ἦταν ἀπαραίτητο νά κάνει ἡ Παρθένος τήν ἐρώτηση αὐτή. Γιά ν᾽ ἀκούσουμε τήν ἀπάντηση τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν Ἀρχάγγελο. Ποιά ἀπάντηση ἔδωσε ὁ Ἀρχάγγελος;

«*Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπί σέ καί δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διό καί τό γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱός Θεοῦ. καί ἰδοῦ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου καί αὐτή συνειληφυῖα υἱόν ἐν γήρει αὐτῆς, καί οὗτος μήν ἕκτος ἐστίν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ· ὅτι οὐκ ἀδυνατίσει παρά τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα*» (Λουκ. α΄ 35-37).

Αὐτή εἶναι μιά πλήρης καί ἱκανοποιητική ἀπάντηση. **Ὅπου Θεός βούλεται, νικᾶται φύσεως τάξις. Ὅταν ὁ ζῶν Θεός ἐφαρμόζει τό θέλημα Του γιά νά ἐργαστεῖ τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ φύση κι οἱ νόμοι της ἀτονοῦν, εἶναι σά νά μήν ὑπάρχουν**. «*Ἡ χάρη δέν ὑπόκειται στό νόμο τῆς φύσης*», λέγει ὁ **ἅγιος Γρηγόριος Νεοκαισαρείας**. Ὁ ἴδιος ὁ ἀνακαινιστής τοῦ κόσμου ὁλόκληρου, ὁ Κύριος Ἰησοῦς, μαρτυρεῖ πώς «*τό πνεῦμα ἐστί τό ζωοποιοῦν*» (Ἰωάν. στ΄ 63).

Τό Πνεῦμα χορηγεῖ ζωή ἄμεσα καί ἔμμεσα. Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἔδωσε **ἄμεσα** ζωή στόν παράδεισο, πρίν ἀπό τήν πτώση. Μετά τήν πτώση ἔδινε ζωή **ἔμμεσα**, μέ τή δημιουργία ψυχῆς καί σώματος. Ἀναφέρουμε τήν ἔμμεση αὐτή ἐνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὡς «φυσική», σύμφωνη μέ τό φυσικό νόμο. Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ὅμως ἔχει

τό δικαίωμα καί τήν ἀπεριόριστη δυνατότητα νά δώσει ζωή καί ἄμεσα, σύμφωνα μέ τή θέληση καί τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλά καί σέ σχέση μέ τήν ἔμμεση δωρεά τῆς ζωῆς, πάλι τό Πνεῦμα εἶναι ὁ Κύριος καί Ζωοδότης. Ἀπό μόνη της ἡ φύση δέν εἶναι παρά σκιά, ἕνα παραπέτασμα, ἀπ᾽ ὅπου ἐνεργεῖ τό Πνεῦμα. Ὑπάρχουν ὅμως βαθμοί καί στάδια ἐμμεσότητας. Τό Πνεῦμα μερικές φορές ἐνεργεῖ περισότερο κι ἄλλες πάλι λιγότερο ἔμμεσα. Τέτοια παραδείγματα ἔχουμε μέ τίς παραγωγικές καί τίς στεῖρες γυναῖκες. Ἡ Ἐλισάβετ ἦταν στείρα, ἀλλά ὄχι ἀπόλυτα. Τό ἴδιο γινόταν μέ τή μητέρα τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Σαμψών καί τοῦ Σαμουήλ. Ἡ σύλληψη μιᾶς ἡλικιωμένης γυναίκας δέν μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι εἶναι ἄμεση ἐνέργεια τοῦ Πνεύματος, ἀφοῦ ὅλες οἱ γυναῖκες πού εἶναι ἀπόγονοι τῆς Εὔας, παραγωγικές ἤ στεῖρες, συλλαμβάνουν «*ἐν ἁμαρτίαις*», δέν εἶναι ἀμέτοχες σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν καί παθῶν. **Ἡ μόνη σύλληψη μέ ἄμεση ἐνέργεια, μέ τήν ἐνέργεια τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς, εἶναι ἡ σύλληψη τῆς πάναγνης Παρθένου Μαρίας**. Στήν ἱστορία τῆς δημιουργίας, ἀπό τόν Ἀδάμ μέχρι τό Χριστό, ποτέ δέν εἴχαμε περιστατικό τέτοιας γέννησης. Αὐτή εἶναι ἡ μοναδική περίπτωση στήν ὥς τώρα ἱστορία, ἀλλά καί στήν αἰωνιότητα. Κι αὐτή εἶναι ἡ σύλληψη καί γέννηση τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«*Ὅτι οὐκ ἀδυνατίσει παρά τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα*». Αὐτό σημαίνει πώς κάθε λόγος τοῦ Θεοῦ ἐφαρμόζεται στήν ὁλότητά του. Ὁ Θεός μᾶς λέει μέ τόν ἐμπνευσμένο προφήτη Του Ἠσαΐα: «*Ἰδού ἡ παρθένος ἐν γαστρί ἕξει καί τέξεται υἱόν*» (Ἠσα. ζ΄ 14). Αὐτό ἐκπληρώνεται τώρα. Ἀπό τήν ἴδια τή στιγμή τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, τό μόνο πού μποροῦμε νά ποῦμε γιά τό Θεό εἶναι πώς «*εἶπε καί ἐγενήθησαν*». «*Τά λόγια Κυρίου λόγια ἁγνά, ἀργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τή γῆ, κεκαθαρμένον ἑπταπλασίως*» (Ψαλμ. ια΄ 7).

Ἡ Παρθένος Μαρία δέν ἀμφισβήτησε καθόλου τά θεϊκά λόγια πού τῆς ἀποκάλυψε ὁ Ἀρχάγγελος. Ἄν τά εἶχε ἀμφισβητήσει, ὅπως ἔκανε ὁ Ζαχαρίας ὁ ἱερέας, ἴσως εἶχε τιμωρηθεῖ ὅπως ἐκεῖνος. Μ᾽ ὅλο πού στίς ἀπαντήσεις καί τῶν δυό τους ὑπάρχει κάποια ὁμοιότητα, ἡ καρδιά τους ἦταν ἐντελῶς διαφορετική. Κι**ἐκεῖνο πού βλέπει ὁ Θεός εἶναι ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου**. **Δυό ὁλότελα διαφορετικές καρδιές μποροῦν νά διατυπώσουν παρόμοια λόγια**.

Ἡ ταπεινή Παρθένος ἄκουσε τήν ἐξήγηση πού τῆς ἔδωσε ὁ ἀγγελιαφόρος τοῦ Θεοῦ καί συμπλήρωσε τή συζήτησή της μέ τόν Ἀρχάγγελο μέ τά ἑξῆς λόγια: «*Ἰδού ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατά τό ῥῆμά σου*» (Λουκ. α΄ 28). Δέν εἶπε, «ἰδού ἡ δούλη σου, ἀρχάγγελε», ἦταν ἁπλά ἀγγελιοφόρος τοῦ Θεοῦ, μετέφερε τό θέλημά Του. Ἦταν κι αὐτός δυνατός καί ἀθάνατος, ἀλλά ὡς ὑπηρέτης τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά δέν εἶπε «γένοιτό μοι κατά τό ῥῆμα τοῦ Κυρίου», ἀλλά «κατά τό ῥῆμά σου». Ἔδειξε ἔτσι σεβασμό καί τιμή στόν ἀθάνατο λειτουργό τοῦ οὐράνιου οἰκοδεσπότη. Κι οἱ δυό αὐτές σκέψεις της φανερώνουν τήν **ἄμεση ὑπακοή** καί τήν **τέλεια ταπείνωσή της**. Τέτοια σοφή ἀπάντηση μόνο μιά καρδιά πού πλημμύριζε ἀπό

καθαρότητα μποροῦσε νά δώσει. Γιατί σέ τέτοια καρδιά δίδεται εὔκολα καί ἄμεσα ἀληθινή σοφία. Τή στιγμή τοῦ πειρασμοῦ στόν παράδεισο ἡ Εὔα τήν ξέχασε αὐτή τή γλώσσα καί πρόσεξε τά λόγια τοῦ σατανᾶ, ἡ καρδιά της τή στιγμή αὐτή ἦταν ἀκάθαρτη, σκοτισμένη. Λόγω τοῦ σκοτισμοῦ αὐτοῦ ἡ σοφία τήν ἐγκατέλειψε. **Ἡ ὑπερηφάνεια καί ἡ παρακοή σκότισαν τήν καρδιά της ἀλλά καί τό νοῦ της**. Ἀπό τήν ὑπερηφάνεια καί τήν παρακοή της στό Θεό ὁ παλιός κόσμος γκρεμίστηκε, τό γένος τῶν ἀνθρώπων παραμορφώθηκε κι ἡ κτίση ὁλόκληρη στενάζει. Ὁ νέος κόσμος ἔπρεπε νά θεμελιωθεῖ στήν ταπείνωση καί τήν ὑπακοή. Ἡ ταπείνωση κι ἡ ὑπακοή τῆς Παναγίας Μητέρας τοῦ Θεοῦ ὑπερβαίνουν κάθε λόγο. Μόνο ὁ Υἱός της, ὁ Σωτήρας κι ἀνακαινιστής τοῦ κόσμου, θά τήν ξεπεράσει σέ ταπείνωση κι ὑπακοή.

Τελικά ὁ φτερωτός ἀγγελιοφόρος τοῦ «κεφαλαίου τῆς σωτηρίας» μας πέταξε ψηλά στόν οὐρανό, κοντά στούς ἀθάνατους συντρόφους του. Τά καλά νέα, ὁ «εὐαγγελισμός» του, δέν εἶναι ἕνας ἁπλός λόγος, ἀλλά μεταφράστηκε ἀμέσως σέ ἔργο, ὅπως καί κάθε λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός μιλάει καί γίνεται, «*εἶπε καί ἐγένετο*».

Στή γῆ, πού ἦταν καταραμένη λόγω τοῦ χωρισμοῦ της ἀπό τό Θεό καί τῆς ἐπίδρασης πού δεχόταν ἀπό τίς δυνάμεις τοῦ σκότους, δέν εἶχε φτάσει ποτέ ἕνα τόσο χαρμόσυνο κι ἐλπιδοφόρο μήνημα σάν κι αὐτό πού ἔφερε ὁ ἀστραφτερός καί θαυμάσιος ἀρχάγγελος Γαβριήλ. Ποιά γλώσσα δέ θά τόν δοξάσει καί ποιά καρδιά δέ θά νιώσει εὐγνωμοσύνη ἀπέναντί του;

Ποτέ ἥλιος δέν καθρεφτίστηκε τόσο λαμπερά σέ διαυγή νερά, ὅσο στόν καθρέφτη τῆς πάναγνης καρδιᾶς τῆς Παρθένου Μαρίας. Γράφει ὁ ὅσιος **Ἐφραίμ ὁ Σύρος** γιά τήν **παρθενία**:

Ὦ παρθενία, πού χαροποιεῖς τήν καρδιά καί οὐρανοποιεῖς τή γῆ!

Ὦ παρθενία, κτῆμα ἀγαθό, ἀμόλυντο ἀπό ἄγρια θηρία!

Ὦ παρθενία, πού κατοικεῖς στίς ἄκακες καί ταπεινές ψυχές καί μεταποιεῖς τό λαό τοῦ Θεοῦ!

Ὦ παρθενία, πού ἀνθίζεις σάν λουλούδι στήν ψυχή καί στό σῶμα καί πλημμυρίζεις τόν οἶκο μέ τό ἄρωμά σου!

Ἡ διαυγής πρωινή αὐγή, ἀπ᾽ ὅπου προβαίνει ὁ ἥλιος, θά σάστιζε μπροστά στήν **καθαρότητα κι ἁγνότητα τῆς Παρθένου Μαρίας**, ἀπό τήν ὁποία γεννήθηκε ὁ ἀθάνατος ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ Χριστός καί Σωτήρας μας. **Ποιό γόνυ δέ θά κλίνει μπροστά της καί ποιά γλώσσα δέ θά κραυγάσει**:

«Χαῖρε, εὐλογημένη! Χαῖρε, αὐγή τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου! Χαῖρε, τιμιωτέρα τῶν Χερουβίμ καί ἐνδοξοτέρα τῶν Σεραφείμ! Δόξα στόν Υἱό σου, τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, τόν Πατέρα καί τό Ἅγιο Πνεῦμα, τήν ὁμοούσια καί ἀδιαίρετη Τριάδα, τώρα καί πάντα καί στούς αἰῶνες τῶν αἰώνων». Ἀμήν!

(Ἀπό τό βιβλίο: "Θεός ἐπί γῆς, ἄνθρωπος ἐν οὐρανῷ", Κεντρική διάθεση: Πέτρος Μπότσης, Πέλλης 2, 152 34 Φραγκοκκλησιά Ἀττικῆς, Τηλ. -fax: 210 – 6812382, κιν. 6974814002. Εὐχαριστοῦμε θερμά τόν κ. Πέτρο Μπότση γιά τήν ἄδεια δημοσίευσης ἀποσπασμάτων ἀπό τά βιβλία πού ἐκδίδει. Ἀρχ. Σάββας Ἁγιορείτης http://HristosPanagia3.blogspot.com)